

ELOFIZETÉSI ARAK:

Egész évre.....	24 kor. (12 frt)
Félévre.....	12 " (6 ")
Negyedévre.....	6 " (3 ")
Egy óra.....	2 " (1 ")
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékre.....	10 fillér (5 kr.)

Megjelenik minden nap korán reggel.
Ünnep és vasárnap után is.

Kolozsvar, 1906.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT ERDÉLYRÉSZI HIVATALOS LAPJA.

ÚJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

A programbeszéd napja.

Kolozsvar sz. kir. város képviselőjelöltjeinek programja.

A 48-as Kolozsvar.

— Saját tudósítónktól. —

Kilenc óra után már zsúfolásig megtelt az ódon Redout nagyterme. A választó polgárság élénk érdeklődéssel viseltetett Kolozsvar sz. kir. város képviselőinek programbeszédére. Ez érdeklődésre reá is szolgáltak a szónokok, jelöltek egyaránt. Valóságos politikai ünnep avatta Kolozsvar polgársága a tegnapi napot, amelyen képviselőjelöltjeink 48-as program alapján kéri a polgárság bizalmát a jövőre is. Részletes tudósításunk a következő:

Pontban 10 óra nyitotta meg az ülést dr. Kecskeméthy István a következő beszéddel

Tisztelt választógyűlés! A magyar haza sorsa nevezetesen fordulóponthoz jutott és ha valaha fontos volt a polgároknak az a joga, hogy a nemzet tanácsába elküldjék képviselőiket, úgy most fontosabb mint bármikor.

Soha nem mondhattuk még el igazán, hogy a mi kezünkben van a nemzet sorsa. Hogy mily képviselőket küldünk a nemzet tanácsába, attól függ most igazán, hogy a forduló ponton túl merre veszi útját a nemzeti fejlődés. Visszafelé, Bécs felé-e újra, (Félkiáltások: Soha!) vagy Mátyás királynak nagy és fényes Budavára felé.

Szívünkre tett kézzel kell most gondolnunk, hogy kiket küldünk Kolozsvar város részéről a parlamentbe, de azt hiszem nem is lesz nehéz megmondani. Csak arra kérem a tisztelt választó polgártársakat, hogy azokat, kiket egy szívvel-lélekkel ma jelölni akarunk, oly fényes diadallal vigyék győzelemre, amelyet még Kolozsvar soha nem látottunk. (Lelkes éljenzés és taps.)

Felkérem Akkesmann Albert urat, hogy tegye meg az ajánlatot.

Kecskeméthy István: Tisztelt választógyűlés! Az iménti szép ajánlóbeszéd folyamán többször felhangzott lelkes éljenzés feljogosít arra, hogy kimondjam az egyhangú lelkesedéssel hozott határozatot, mely szerint Kolozsvar város II. kerületének függetlenségi párti jelöltje: br. Wesselényi Miklós! (Éljenzés.)

Felkérem ennél fogva Koleszár Sándor urat, hogy Hubay Károly, Gombos Ferenc, Posta Béla, dr. Nagy Géza, dr. Siposs Aladar, dr. Novák Gyula, Kernér Miklós és Szilágyi Lajos urakkal a jelöltet a gyűlésbe hívja meg.

Miután a küldöttség eltávozott, ismét Kecskeméthy István szólalt fel:

Tisztelt választó gyűlés! Addig is, míg a küldöttség visszaérkezik, használjuk fel az időt arra, hogy s jelölést az első kerületre nézve is ejtsük meg, felkérem Tanács József urat, hogy az ajánlatot tegye meg.

A beszéd nyomán felhangzott éljenzés lecsillapultával Kecskeméthy István a gyűlés határozatát a szavakkal publikálta:

Tisztelt választó gyűlés! Az egyhangú lelkesedés alapján határozatképpen dr. Pisztorly Mór, az I. kerület függetlenségi párti jelöltjének jelentem ki. (Zugó éljenzés és taps.) Ezért felkérem Köntzey Imre urat, hogy Adorján János, Albert József, B. Bak Lajos, Kőmőcsy Pál, Balogh Károly, Bálint József, Szilágyi István, Hosszu Jenő és Debreczeni István urakkal a jelöltet a gyűlésbe hívja meg.

Nemsokára megérkezett báró Wesselényi Miklós. Megjelenésekor szűnni nem akaró lelkes éljenzés és tapsvihar fogadta, melynek lecsillapultával báró Wesselényi megtartotta programbeszédét a következőkben:

Uram, mélyen tisztelt választó polgártársaim!

Hazafias kötelességet véltem teljesíteni, midőn több oldalról hangzottak ki-vánáságoknak engedve, elvállaltam Kolozsvar sz. kir. város II. kerületi választókerületének, nekem ezuttal másodszor felajánlott, és éppen ezért, nagy megtiszteltetéssel járó, képviselői jelöltséget.

Elvállaltam tehát, de természetesen, pártom programjával, a 48-as függetlenségi párt programjával.

Készségesen előismerem, hogy ez a jelöltség, roán nézve, felette megtisztelő, de azt sem tagadhatom, hogy egészségi állapotomat tekintve felette terhes is.

De hát uraim, a mi egyszer kötelesség, annak teljesítése is, bizony csak kötelesség marad, mert általában, mindenféle kötelesség teljesítése, lehet könnyű és ezért kellemes, vagy lehet nehéz és azért terhes is, de, a mely percben, valamely kötelesség teljesítése, közérdekből szükségesnek mondatik, ezzel az, olyan hazafias kötelességgé változott, a melyet teljesíteni kell, legyen annak teljesítése akár könnyű akár nehéz.

Tisztelt Uram! Istennek jó voltából, váratlanul, kedvező fordulatot vettek, nemzünk jövőjének kilátásai. A nemzeti küzdelem fő vezéréiből, a nemzeti akarat legfőbb képviselőiből alakult meg az új kormány. Ez a kedvező körülmény, már magába is, minden más módozatnál, na gyobb nyomatokkal fejezi ki a nemzeti irányzat diadala jutását.

Nemzeti kormányunk van, olyan kormányunk, a mely a nemzet teljes bizalmával rendelkezik, a melynek hiúságát a nemzettel szembe, külön törekvései, hanem a valódi nemzeti akarat érvényre juttatását ismeri legfőbb feladatának, vagyis röviden, a nemzet sorsának intézése, magának a nemzetnek kezébe kerül.

Tisztelt Uram! beszámolom alkalomával szerencsém volt bejelenteni, hogy legjobban hitünk szerint, erőseknek gondolni tételes törvényeink erejéhez, esküvel biztosított alkotmányunk sérthetetlen ségéhez vetett biza munkát, alkotmányi válságunk keserű tapasztalatai, alapjokban megrendítvén, hazafias aggodalmaim kíséretében, a 48-as függetlenségi párt zászló alá menekültem, mert igen sokan arra a meggyőződésre jutottunk, hogy csakis ennek a pártnak, létfiásan határozott, félre érteket és félre csavarásokat nem tűrő elvei mellett remélhetjük megszerezhetni, alkotmányunk és nemzeti államiségünk mind azokat az alkotmányos garantákat, a melyek nemzetünket egyszer s mindenkorra megóvhatná e mostanihoz hasonló, és esetleg máskor is ismétlődhető alkotmányi válságtól, a melynek felháborító, és nemzeti önértelünkét vérg sőt sérelmei, még most is, alkotmányunk jó folytonosságának in integrum vissza állítása után is bizonyosok, és bizony arid csak nagykezesen győzülni tudó mérges pillanokokat hagytunk hátra, ebben a mi jóhiszemű, becsületes magyar lelkiinkbe.

Amint méltóztatnak tudni, a közös és hazafias cél elérésére egyesült, összes kormányon levő, országgyűlési pártok, sértetlenül fennmaradtak, a saját külön párt-programjaiknak minden pontozatait. Természetesen a 48-as függetlenségi párt is, a melynek programjával van szerencsém felléphetni.

Felesleges ismétlésnek tartanám, pártomnak országosan ösmert programpontozatait elősorolni. Csak egy dolgot akarok abból röviden kiemelni, egy dolgot, amely a függetlenségi pártok között is egyik régi programpontját képezte és a minnek megvalósítása ennek az új országgyűlésnek egyik cardinalis feladatját fogja képezni, azt tudnillik, hogy az általános és esetleg titkos szavazati jog alapján, elő fog kelleni készíteni az új választási törvényreformot, de természetesen úgy, hogy a magyar állam jellegre, semmi körülmények közt, kockázta va ne legyen.

Az általános választói jog alapján kibővített választási törvényreformja, tudva-léve, régi programpontját képezte a 48-as függetlenségi pártok, mert általános lévén az adó fizetésének, és a hon védelmének kötelezettségére, igen természetesen, a választói jogosultságnak is, általánosnak kell lennie. De mindenesetre, csak azzal az

önként értődhető korlátokkal, hogy azoknak, akik a magyar állameszme ellenségei, vagy akik nyilant, sőt mintegy tüntetőleg, kérkedve, hazátlanoknak valják magukat, azoknak sem szavazati jogot adni, sem állami életünk vezetésére befolyást engedni nem szabad.

Mert ilyen elvekkel bíró egyéneknek, az államügyek vezetésébe befolyást, vagy beleszólást bizonyára a föld kerekességének egyetlen állama sem engedhetne meg. Hogy — és miért engedjen hát a magyar állam?...

Nemcsak hogy nem engedhet, de nem is szabad engednie, mert igaz, hogy általánosnak kell lennie a szavazati jogosultságnak, szavazati joggal kell hogy bírjon az államnak minden hivatott tényezője s kell, hogy az iparos és munkásosztályok jogosultjai is, érvényesíthessék jogukat, hogy mindnyájunknak együttes közreműködésével, újabb erőforrások nyilhasanak meg, a nemzet további küzdelmeire. De, az is feltétlenül szükséges, hogy akik szavazati joggal fognak bírni, akik élvezni fogják a politikai államszervezetnek ezt a kedvezményt, azoknak egyttal, a magyar állameszmének is, kifogástalan hívneik kell lenniük.

Össze kell olvasztanunk a demokratikus elveket, a nemzeti irányzattal, — mondá gróf Apponyi Albert — ki kell építenünk a nemzeti államot, a maga teljes egészében, fel kell arra ruházunk a teljes államiság minden szerveivel, mert a nélkül, sohasem fogunk képesek adni magunk a népek, amely most tömegesen vándorol ki az országból.

Már pedig, mélyen tisztelt választó polgártársaim, ezeknek a mélyreható, ezeknek az alapvető, államalkotó eszméknek a megvalósíthatásához, soha jogosultság ki-látásaink nem valának, mint éppen most, ennek a közvélemény által már is, „Nagy miniszteriumok” elnevezett nemzeti kormányunk a vezetésére alatt, amely kormány a nemzet legkíváltságos vezetőit számíthatja sorába, amely kormány a nemzet teljes bizalmával rendelkezik és amely kormány-nak nincsenek a nemzet érdekeivel szembe semmi külön törekvései, hanem ellenkezően, teljesen szakítva az eddigi áldatlan rendszerrel, társadalmi tevékenység és állam-hatalom, egymással kezét fogva, együttesen fognak ezután közreműködni, az ország mező és gazdasági, ipari és kereskedelmi érdekeinek előmozdításán és nemzeti államiségének megszilárdításán.

Adja Isten, hogy valahára megvalósíva láthassuk, régi vágyunk teljesülését, az egységes, a szabad és a független, magyar nemzeti állam kialakulását.

Programom a 48-as függetlenségi párt-nak a programja lévén, nem is annyira ennek a pártnak általánosan és országosan ismert programpontozatainak felesleges ismétlést tartalmazó programbeszédét akartam mondani, mint inkább, mélyen tisztelt Uram, önöknek nagybecsű figyelmüket akartam újból is felhívni arra, hogy a 48-as függetlenségi párt büszke lobogója, valamennyi országgyűlési pártok között a legőnézetesebben hirdeti a magyar nemzeti államiségünk felámaszthatását!

Most pedig, mélyen tisztelt Uram, szíves jóindulattal ajánlom magamat, azzal végzem szavaimat, hogy: Éljen a haza!

Wesselényi beszédének nyomán támadt zajos lelkesedés lecsillapultával, Posta Béla egyet. tanár szép beszédben üdvözölte a képviselőjelöltet.

Lelkes éljenzés támadt a beszéd nyomán, mely újult erővel tört ki, midőn dr. Pisztorly Mór alakja feltűnt. Percekig ün-nepelték a képviselőjelöltet, a ki a lelkesedés lecsillapultával elmondotta nagyhatású programbeszédét, mely a következőképpen szólt:

Tisztelt választó gyűlés!

Epen ma öt hete, hogy ezen a helyen számoltam be arról a szomorú eredményű országgyűlésről, melynek feloszlása örök időkre fájó emléket hagy vissza a magyar nemzet szívében.

Akkor fájdalomtól eltelt szívvel és a magyar alkotmány erejében megrendült

hitel állottunk: Ma a biztató remény öröme-érzetével mondok hálás köszönetet azon megtisztelő bizalomért, melylyel engem szeretet városunk I. kerületének képviselő-jévé jelöltek.

Az új kormány kinevezésével visszavért a magyar alkotmány ési erejében helyezett hitem és ezzel a hittel szívemben mondom el az 1906. év május havára egybebevitt országgyűlésre szóló program-momat.

Ez a program, melylyel önök elé lépek, nem az én egyéni programom, hanem azon férfiaké, kik mint a koalíció vezet-ei a múlt évi január havi választást a nemzeti ügy diadalával eszközölték. A kik másfél éven át ellenállottak a hatalom minden csábításainak, eltűrték minden rá-galmat és fenyegetést, de rendületlenül küzdöttek a mult választásokon nyilvánult népakarat érvényesüléséért.

Ezeknek voltam én hü közka-onája kezdettől fogva és vagyok ma is, mint a függetlenségi párt egyik tagja.

A törvénytelen kormány jellemzése.

Azok felett, akik a nemzetnek jogos és törvényeken alapuló törekvéseit még a törvények megszegése árán is megakadályozták, s nemzet már mult év jan. 26-án itélt. De ök, hogy hatalmaikat megtarthassák a király félrevezetésé, a hazugság, az erőszak, a vesztegetés és törvényszegés minden eszközeit fölhasználták.

Aláásták alkotmányunk legszilárdabb alapjait, megtámadták annak összes bizto-sítékait és vakmerőségükben annyira mentek, hogy a megkoronázott magyar apostol királyt esküszegésre csábították!

Csak akkor állott be az a nagy for-dulat, mely lehetővé tette azok kiűzését az alkotmány sorából, akik ésszerűen-bolták ezen vár legdrágább kincseit a sajtó és gyűlekezési jogot, az önkormányzat összes jogait, a polgárok szólásabadságát és azok összes politikai jogait. Csak akkor volt hajlandó az uralkodó tanácsból eltávolítani az alkotmányos jogok és szabadságok fosztogatóit és azokra bízni a nemzet és dynasztia sorsát, akik mint külön pártok egymással szövetekezve, kitarással és elszántan harcoltak a nemzet jogaiért és sem a hatalom fényétől nem engedték magukat elcsábítani, sem az erőszak fenye-getései által visszarizantani.

Igy alakult meg a koalíciós kormány, melynek támogatását én is hazafiai kötelességemnek tartom.

Az új kormány feladata.

Az új kormányra nagy és nehéz fel-adat vár, mert egészen más a helyzet ma és más volt a jan. 26-iki választás után. Ekkor alkotmányunk még teljes épségben állott fenn és a rajta 1904. évi nov. 18-án ejtett csorbát kivolt kőszörűve a házszabá-lyok visszaállítása által. De azóta a köz-hatalom bitorlói rontottak be a magyar alkotmány védváraiba és ott iszonyu pusztí-tást vittek véghez.

Ha ezzel szemben a koalíciós kor-mány most is azt tekintené legelső felada-tának, hogy megvalósítsa azon intézmé-nyeket, melyek a magyar nemzeti állam kiépítése szempontjából szükségesek: akkor ugy ténne, mint az a váru, a ki várának kibővítését tervezte és mikor ebben a rablók, kik várába törtek megakadályozták, ötöt onnét kiűzve összetörték és megrom-gáltak mindent, akkor az ő kiűzésük után a várurnak nem az volna az első gondja, hogy várát ellentállásra képes állapotba helyezze, hanem a maga eredeti kedvenc tervének a megvalósítása.

Ha tehát vezetneik egy olyan békes kibontakozásba mentek bele, mely szerint első sorban a megtámadt jogrendet és a megsértett alkotmányt állítják a maga régi állapotába vissza és csak ezután vetik fel a nemzeti kívánalmak megvalósításának kérdését azon intézményekre nézve, melyeknél az eddig kifejezésre nem jutott; akkor csak bölcsen és a haza érdekében cselekedtek.

A béke feltételei.

A béke azon feltételei tehát, melyek értelmében a koalíció kormánya lemond a parlament feléleire vonás formaszertinté keresszül viteléről azon vádakra nézve, melyek a mult országgyűlésen beadott vád-indítványban foglaltatnak, továbbá meg-adja az államélet zavartalan menetében szükséges eszközöket az adóknak és fenn-álló törvényeknek üjonclászat megszava-zása által — bizonyára nem tekinthetők olyanoknak, melyek a nemzet jövőfejlődé-

sének és alkotmányos élet megszilárdulásá-nak akadályát képezhetnék. Hiszen az új kabinet egyik tagja épen a törvénytelen kormány ellen beadott vádindítvány szer-zője — az új kormány pedig ő felsége nevében jelenti ki, hogy azt a felemelt ujone-lészámat, mely az immár közel 4 év óta folyó parlamenti harc előidézője volt, ki-vánni ettől az országgyűléstől nem fogják. Ezáltal a király világosan elismeri a nemzetnek az 1867. XII. tc. II. §-ban foglalt azon jogát, hogy az ujone megszavazás fel-tételeit megállapíthatja. Ha mind ehez még hozzá vesszük, hogy a király épen azokat tette tanácsadóivá, a kik a nemzeti köre-letmények legbátrabb előharcosai voltak: akkor valóban bizalommal nézhetünk a nemzeti követelmények megvalósítása elé.

Mindezek oly vívmányok a m. é. zopt. 23 iki kapituláció feltételeivel szemben — hogy azok alapján a koalíció vezeterei bátran elvállalhatták a kormányt és nem kell attól tartaniuk, hogy a nemzet az új választáso-kon elvonja tőle a jól kiérdemelt bizalmat.

A kormány programja.

De azon állapottal szemben, mely egy törvénytelen kormánynak egy évnél tovább tartó működése után fennmaradt, még azt is kilátásba helyezte az új kabinet, hogy megmenti a jövő számára mindazt, a mi még megmenthető. Így az által, hogy Ausz-triával nem vámszerződés, egy közös vám-terület létesítésére, hanem a szabad forgalom alapuló vámszerződést szándékozik kötni: biztosítva van az önálló vámterület létezése.

A valuta végleges helyreállításra a leg-avatottabb kezekben, a valuta rendszere megalapítottának, a miniszterelnöknek kezé-be van letéve, a ki nagy tudásával és erő-lével létre fogja hozni, a hogy ezt ápril 11-iki beszédében ki is jelentette, a kész-pénzfizetések felvételét, melynek eddig is az osztrákok hasonlósága képezte egyetlen akadályt, mert állami és magánhitelünket ezáltal a bécsi pénzpiactól tették függővé és elzárták tőlünk az olcsóbb külföldi pia-cokat.

Mindezek pedig egy szebb jövő biz-tos zálogát hivatrák képviselni.

Igaz ugyan, hogy a jelenlegi kormány programja nem fűdi teljesen azt a pro-gramot, mely a mult országgyűlés nagy többsége által a király elé terjesztett, de azóta rosszabbra fordult helyzetét szem-ben mindenesetre megnyugvással kell fo-gadni az önálló vámterület jogi létezését és azon körülményt, hogy a kormány arra kapott felhatalmazást, hogy előbb az általános választás elvét valósítsa meg és csak egy ez alapján általa keresztülvitt választás után kerülhetnek a katonai kérdések nap-rendre, nem tekinthetjük a kormány részé-ről a katonai kívánalmakról való lemondás-nak.

Az általános választói jog.

Ezek szerint a jövő országgyűlés leg-fontosabb teendője kétségtelenül az általános választói jogról szóló törvény meg-valósítása. Én már mult év január havi programbeszédemben kijelentettem, hogy a census jelentékenny leszállítása mellett minden férfi állampolgára kiakrom ter-jesíteni a választás jágát, aki magyarul írni és olvasni tud, öt hét előtt tartott beszám-olásban pedig ünnepélyesen ígértem, hogy küzdeni fogok az általános választói jognak magyar szellemben való keresztül-viteléért; ma még csak azzal kívánom meg-toldani, hogy ennek a jognak, ahogy azt a szociáldemokraták egy újabb felhívásukban hangsúlyozták: egy en lőnek kell lenni minden szavazó polgárra nézve, mert az igazság és az egyenlőség elvével ellenkez-nek az, hogy egyiknek azért, mert több adót fizet, vagy mert diplomája van 2—3 vagy négy szavazata legyen s másoknak csak egy.

Az országgyűlés egyéb teendői.

Abba azonban sehogysem tudnék bele nyugodni, hogy ez a jövő országgyűlés csak is a választói törvény megalkotását tekintse egyetlen feladatának, mert az új kormány-nak legelső kötelessége az alkotmányi biz-tositéknak megerősítése a gyűlekezési, egyesülési és a polgárok minden szabadság jogainak törvényben való biztosítása által, mert ezek nélkül az általános vál. jog ér-tékelen. Az 1866. XII. tc. reviziója.

A köztisztviselőkre nézve egy jó prag-matika, a magán tisztviselőkre létüket biz-tositó igazságos törvény szorosán össze-függ a jó választási törvényvel. Főleg a kis ipar és kereskedelem érdekei nem szenvedhetnek halasztást a választási tör-vény miatt. Ezek gondos ápolást kívánnak

Ötvös Dániel

Bor sör és szeszes italok nagykereskedése.

Kolozsvar.

Szállít: A kőbányai polgári serfőzdeből eredő Márciusi, Szt. István, Barát maláta és Dupla maláta győgsört.

Sör szállítója: A Tóvisi, Kocsárdi és Dési vasuti vendéglők részére, a hol a világhírű Szt. István sört mérik.

Raktárossai: Maros Torda és Kisküküllő megyék részére

Petri Zsigmond és Társa Marosvásárhely, Tordaaranyos megye részére Szigeti S. cég Torda, Szolnok-Dobka megye

részére Singer Sámuel Dés, Bánffyhyunad és vidéke részére.

Farkas Géza Bánffyhyunad, Lekenca és vidéke részére.

Braoh és Ercziman dohánygyárfőzde Lekenca.

A kőbányai polgári serfőzde ki lett tüntetve.

Budapest díszoklevél 1896. Paris Grand Prix 1900

Florenz Grand Prix 1904. Nápoly 1905. az összes

világhírű serfőzdekkel szemben. 167

A nemzetközi kiállításon az első kitüntetést nyerte.

annál is inkább, mert ezek sorsa Kossuth Lajos fiának kezében van. — A városok anyagi támogatása is sürgetően megoldandó bizonyos adók átengedése által.

A szabadevüpiért.

Végül volt-e hát eredménye annak a küzdelemnek, mely közel négy év óta folyik? Volt.

A mi győzelmünk sokkal nagyobb, mint a január 26-ika utáni diadal. Mert megsemmisítettünk, összetörtünk egy pártot, mely mindig csak azt cselekedte, a mi nekünk fájt, azt, a mi nekünk rossz, azt, a mi kezünket lekötötte, amivel az országot csaknem tönkretette.

En azt hiszem, ha annak a nagy és szép küzdelemnek más erekenye nem volna, mint az, ugy ez is sokkal nagyobb, mint a melyet remeltünk, mert hisz a mult év januárjában még 120 nál többen vonultak be a parlamentbe és kovácsolták legkülönbözőbb terveiket. Magyarország ugy szólnán felszabadult, önmagának lett visszadva és csak tőlünk függ, hogy a kísértekre ne hallgassunk és azok a halottak nem fognak többé felébredni.

Es most azzal rekesztembe szavaimat, hogy továbbra is mint egyszerű közkatonára — ha oly szerencsés lesznek Kolozsvár I. kerületének képviselője lenni — hiven akarok küzdeni a magyar alkotmány megszilárdításáért, az ország közgazdasági felvirágoztatásáért és nagyon természetesen egész szívemmel, lelkem minden erejével nem csak a hazáért, de azért a derék, becsületes városért is, melynek minden jogos érdekét tölem kitelhető minden tehetőséggel, minden örömmel szívemen fogom hordani. Ezzel az itélettel ajánlom magamat szives jó indulatukba.

Percekig zugott a taps Piszatory beszéde nyomán. A lelkesedés, mely új meg új erővel tört ki csak nagynehezen csillapult, mikor is Hevesy József szép beszédben üdvözölte a jelöltet:

Még egyszer felhangzott a zugó éljenzés, amire Kecskeméthy István rövid szavakkal a gyűlést bezárta.

A lelkes tömeg megvárta dr. Piszatory Mór és zászlók alatt, a Kossuth nóta és a Hymnusz hangjai mellett lakására kísérte a népszerű képviselőjelöltet.

Az elhangzott többi beszédeket helyszüke miatt, lapunk holnapi számában közöljük.

UJDONSAGOK.

— (Az Erdélyi Irodalmi Társaság gyűlése.) Valóssággal ritka az a nagyszámú hölgy közönség az Erdélyi Irodalmi Társaság felolvasásain mint amely tegnap délelőtt töltötte meg az unitárius kollegium

disztermét A gyűlésen a két elnök távollétében dr. Versényi György tiltkár elnökölt. Elsőnek dr. Márky Sándor e. tanár tartotta meg nagy szeretettel és utánjárással megírt méltató értekezését a kolozsvári egyetem egyik tudós professzoráról Széchy Károlyról. Bemutatván őt; mint embert, íróit és mélyérzésű gondolatokkal telt poetát. A közönség méltó gyönyörűséggel hallgatta meg a szép felolvasást és lelkesen megtapsolta. A felolvasást lapunk közelebbi tárcarovatában fogjuk közölni. Azután dr. Erdélyi Kárpoly e kiváló tudós professzor olvasott fel Nietzsche filozófiájáról, a melyből különösen kiemelte, hogy mit vetnek át a modern írók. Ennek kapcsán, mint a filozóf eszméinek egyik igen gyenge versbefoglalójáról beszélt a modern költőnről Erdős Renéről.

A roppant érdekes felolvasás után Rettégi Margit vendég a nők tulipán mozgalmáról olvasott fel ügyesen. Buzdító szavakkal igyekezett a nőket a tulipán mozgalom hívóvív, lelkes harcosává tenni. Végül Nagy Sándor vendég több esinos költeményét olvasta fel tetszés mellett. A gyűlés ezzel véget ért.

— (Eljegyzés.) Csutak Vilmos, a sepsiszentgyörgyi ev. ref. Székely Mikókollegium főgimnáziumának tanára eljegyezte Simonffy István gépgyáros leányát, Mariskát.

— (Hirtelen halál.) Tegnap délután id. Kiss István 54 éves cipész mester Cimbalm utcai lakásán hirtelen meghalt. A halált szívizékhühdés okozta. Hulláját boncolás végett a törvényszéki orvostanba szállították.

x **Král Andor „erdélyrészi birtok parcellázási vállalata”** irodájának mai számunkban megjelent hirdetésére e helyen is felhívjuk olvasóink figyelmét.

x **Novák finom pörgőit kávéját vegye.** Annak jó íze, erős zamata máshol el nem érhető. Wesselenyi M. u. 4. 62

x **A csoda** melthea bámulatos hatásu szerköhögés, rekedtség és mindennemű mellbántalom ellen. 1 doboz 40 fillér. Kapható: a Wolff gyógyszerárban Kolozsvár. (4609)

Táviratok

Programbeszédnek napja.

Budapest, ápr. 21.

A mai napon ugy a fővárosban, mint a vidék legtöbb kerületében a jelöltek megtartották programbeszédüket. Budapesti Polónyi Géza

és Barabás Béla, vidéken pedig különösen Bánffy Dezső beszéde volt nagyobb fontosságú.

Polónyi Géza igazságügyminiszter a IV. kerületben adott programot. Beszéde során kijelentette, hogy rendíthetetlen elhatározása, hogy szeplőtlenül megtartja azokat az elveket, melyeket hosszú időn át vallott. A nemzet követeléseit — ugymond — a hadseregére vonatkozólag nem hozta ugyan a kibontakozás, de azzal nem történt lemondás a jogos követelésekről. Az átmeneti kormány nagy kormányzati programot tűzött maga elé, mikor a gazdasági önállóság és a vámtérület elkülönítése alapjára helyezkedve, meg akarja teremteni az önálló gazdasági életet.

A választói reformra nézve kijelentette, hogy mindig az általános választói jog elvét fogja szolgálni. Ő — ugymond — az általános, titkos és egyenlő választói jog híve volt, marad és lesz. Azonban törvényhozási garantiákat tart szükségesnek arra nézve, hogy az új politikai jogok az állam és tulajdon ellen való visszaélésre ne használhatassanak fel.

A VII. kerületben óriási lelkesedés mellett tartott programbeszédet Barabás Béla.

Beszéde során kifejtette, hogy czélja ezen kerülettel, hogy meghódítsa a népjogoknak és a nemzeti függetlenségnek és letörje a benne uralkodó osztályuralmat és klikkrendszert.

A választói jogosultságot a legszélesebb alakra kívánja fektetni. Más feltételt nem is köt a jogosultsághoz, mint a nagykorúságot és a tiszta előéletet.

Fontos kérdésnek tartja a tanítók fizetésrendezését is. Az adóhátrálék ügyében kívánja, hogy az 1905. évi adóhátrálék befizetésére három évi halasztás adassék.

Az ujoncállítás ügyében továbbá, hogy akik 1905-ben I. korosztályiak voltak a II-ikba, a kik a II-ikban voltak, azok a III-ikba soroztassanak a kik pedig a III. kor-

osztályban voltak, azok menteseknek.

Programbeszédet mondott továbbá a II. kerületben dr. Németh Imre függetlenségi jelölt is.

Szeged, ápr. 23.

Szegeden ma tartotta programbeszédét báró Bánffy Dezső, kit nagy lelkesedéssel fogadtak.

Beszéde során kijelentette, hogy előbbi politikai álláspontját nem változtatta meg. Kifejtette továbbá, hogy a mostani alap alkalmas a nemzeti állam továbbépítésére, melynek megakadályozója elsősorban az ugrai levél volt.

A mostani alapon — ugymond — ki lehet építeni az államot a kulturális és gazdasági teljes önállóságban.

Az általános választói jognak ő is feltétlen híve, de úgy, hogy a magyar nemzeti jellege az államnak veszélyeztetve ne legyen. A kormány álláspontját helyesli, de a megoldás mikéntje felett aggályai vannak és e tekintetben szigorú tárgyalagos ellenőrzés gyakorlását tartja szükségesnek.

Programbeszédet mondottak ezenkívül Popovics Sándor államtitkár Pozsonyban, valamint Debrecen három képviselőjelöltje, Thaly Kálmán, Bakonyi Samu és Szabó Kálmán.

SZÍNHÁZ

Téli színház:

Heti műsor.

Hétfő: A koldusgróf. (Béret 178. sz.)

Kedd: Zsidónő. (Prévost Henrik vendégfőlépése. Béreltszűnet Főlemelt helyárakkal.)

Szerda: A koldusgróf. (Béret 179. szám.)

Csütörtök: Próféta. (Prévost Henrik vendégjátéka. Béreltszűnet. Főlemelt helyárakkal.)

Péntek: Mary Ann. (Ujdonság, először, Béret 180. sz.)

Szombat: Vén bakancsos és fia a huszár. (Mátrai Kálmán színészkedésének 25 ik évfordulója. Béret 181. sz.)

Vasárnap d. u.: Peleskei nótárius. (Ifjúsági előadás. Főhelyárakkal)

* **Mátrai Kálmán jubileuma.** Szombaton ünnepli Mátrai Kálmán színészkedésének 25-ik évfordulóját. Ez alkalommal a Vén bakancsos és fia a huszár kerül színre, melyben Mátrai Friei szerepét fogja játszani. Az jubiláris előadás iránt általános az érdeklődés a közönség körében, s — mint halljuk — igen szíves és meleg ünneplésben fogják részesíteni a népszerű művészt.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, hétfőn, április 23-án

A koldusgróf.

Operette 3 felvonásban.

Kezdeté 7 órakor, vége 10 előtt.

Holnap, kedden, április 24-én

ZSIDÓNŐ.

Felelős szerkesztő

HERCZEG JENŐ.

Laptulajdonos:

GOMBOS FERENCZ.

Telefon: 204 sz.

NYILTTÉR

Dohányzók figyelmébe.

Általánosán elismert, legjobb higiénikus egészségügyi szivarkahévely a

„PROGRESS”

mely 1000 dr. sima szopókával 2-40
" " parafa " 3-20
" " arany " 3-60

legolcsóbb árakban kapható egyedi elárusítónál

Gombos Ferencz

papirkereskedésében

ERDÉLYI FÜLÖP
férfi, női és gyermek czipő különle gességek nagy raktára
Kolozsvárt, Wesselenyi Miklós-utca 11.
Megérkeztek a
Tavaszi ujdonságok.
Kizárólag magyar gyártmányu, férfi, női és gyermek czipőkben, Dusan felszerelt raktár miatt rendkívül jutányos árak mellett lesznek elárusítva. A n. é. vevő közönség becses pártfogását kéri
Erdélyi legnagyobb czipő áruháza
Tavaszi árjegyzék
Női és férfi schewro egész czipők 4 frtól 6-50 ig.
Női és férfi Bex egész czipők 3-80 frtól 5-ig.
Női férfi zerge egész czipők 3-45 frtól 4-ig.
Női és férfi fél füzös és spangenes czipők 1-50 frtól 4-75-ig.
Fekete és barna sáfian bér Komodh czipők, sarokkal 1 frt 50 kr.
Gyermek és leányka czipők 25 krtól feljebb.

Tavaszi és nyári idényre.
Tisztelettel felkérem a n. é. hölgyközönség figyelmét, hogy a legszebb és legizélseőbb
NŐI KALAPOKAT
nálam szerezheti be a legolcsóbban.
Átalakítást, díszítést, gyász-kalapok készítését elvállalom.
SOMI IMRÉNÉ női kalap üzlete Egyetem-u. 1.
Órák javítását valamint átalakítások és pontos szabályozást a legjutányosabb árak, jótállás mellett elvállal Szemüveg vagy czivcher orvosi rendeletre is legolcsóbb.
SOMI IMRE műórás és látszerész, Emketer 1 sz.

Kis pipa vendéglő
ujonnan átalakított tekepályája megnyílt.
Társaságoknak rendelkezésére boesítom.
Kítűnő jó borok.
Magyar konyha. Kőbányai sör.
SIPOS JÓZSEF, vendéglős.

Magyar bikák
500 koronától kezdve.
Pekingi kacsoatojások
tucatonként 8 korona beküldése után ingyen csomagolásban szállíthatók
Gróf TELEKI ÁRVÉD uradalmából.
359 Drassó, posta: Koncza. 2-5

Üzlet áthelyezés.
Burger Frigyes
gyógy-áru és illatszer üzletét
ehóban
az ERDÉLYI BANK mellé helyezi át.
Üzlet áthelyezés.
Üzlet áthelyezés.

Bátory kávéház és vendéglő.
Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a **Honvéd utca 12. szám alatti**
Báthory kávéház és vendéglő
kerthelyiségében a mai kor igényeinek teljesen megfelelő, tekepálya.
megnyitottam.
Kellemes gyümölcsös nagy kert-helyiség, fedett mulató helyiséggel, kítűnő magyar konyha, villás reggeli és állandó hideg buffet, jégbe hűtött bel és külföldi italok kaphatók, pontos és gyors kiszolgálás mellett.
A n. é. közönség pártfogásáért esedez
Kohn Jzidor kávé és vendéglős.
Kolozsvár, Honvéd utca 12. sz.

Legjobb arczszéptítő a Dr. Biró-féle
Xavas Gyopár Crém.
Próbátégely: 70 fill.
Főraktár: Wolff gyógyszerár. Kolozsvár

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy hatóságilag engedélyezett birtokparcellázási vállalatom irodáját a következő kereskedelmi és kir. törvényszékileg bejegyzett czéggel:
„KRÁL ANDOR
ERDÉLYRÉSZI BIRTOKPARCELLÁZÁSI VÁLLALATA
ingatlanforgalmi- és műszaki irodája
KOLOZSVÁRT“
Kossuth Lajos utca 39 sz. alatt megnyitottam.
Vállalatom czélja, illetve üzleti munkakörének tárgya az eladó közép- és nagyobb birtokok vásárlása és parcellázás utján való eladása, főként azonban parcellázási műveletek és ügyletek lebonyolítása megbízásból (bizományban).
Elvállalom birtokok eladását egészben vagy parcellázás utján s az összes ezzel járó műveleteket a vállalatomhoz szerződötett műszaki és jogügyi szakemberek által teljes felelősséggel lebonyolítom, valamint gondoskodom a szükséges mindennemű kölcsönök beszerzéséről is.
Vállalatomat a nagyérdemű közönség szives pártfogásába ajánlvam, marad am
teljes tisztelettel
KRÁL ANDOR
vállalkozó.